

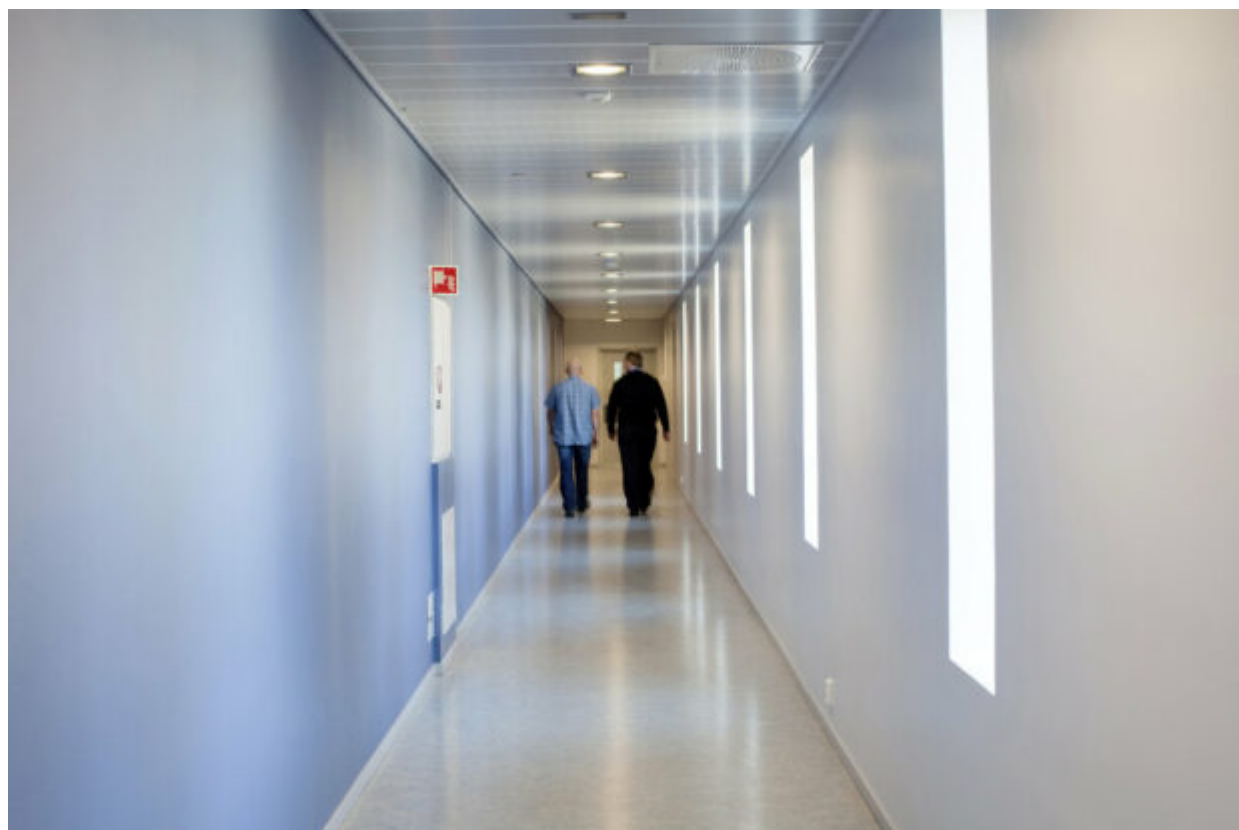
18 Απριλίου 2019

Πώς η Νορβηγία σχεδίασε την πιο ανθρώπινη φυλακή στον κόσμο

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Και όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία, το σύστημα αποδίδει.

Η φυλακή Χάλντεν στη Νορβηγία έχει από πολλούς χαρακτηριστεί ουτοπική. Κι αυτό δεν είναι παράλογο αν σκεφτεί κανείς πως σε αντίθεση με τα σωφρονιστικά καταστήματα σε ολόκληρο τον κόσμο -που φημίζονται για το σκοτάδι και την αγριότητά τους- στη σκανδιναβική αυτή χώρα οι άνθρωποι που έχουν διαπράξει εγκλήματα μένουν μάλλον στις «ωραιότερες» και «πιο ανθρώπινες» φυλακές.

Πολλοί είναι κι αυτοί που έχουν παρομοιάσει τη φυλακή Χάλντεν με ξενοδοχείο. Το στυλ άλλωστε και η αρχιτεκτονική που έχει υιοθετήσει εύκολα επιτρέπει κάτι τέτοιο. Οι τρόφιμοι μπορούν να μετακινούνται εύκολα μέσα στους χώρους οι οποίοι είναι διαμορφωμένοι έτσι ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις.

Τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι το γυαλί, το ξύλο και ο φελλός σε αντίθεση με το σκυρόδεμα και το ατσάλι που συναντώνται κυρίως. Η φυλακή Χάλντεν εγκαινιάστηκε το 2010 αφού οι κατασκευές για την ανέγερσή της κράτησαν δέκα ολόκληρα χρόνια με κόστος μεγαλύτερο των 17 εκατομμυρίων ευρώ.

Έχει τη δυνατότητα για φιλοξενία 252 κρατούμενων, υπό συνθήκες που μοιάζουν περισσότερο με αυτές ενός μίνιμαλ πολυτελούς ξενοδοχείου παρά με σωφρονιστικού ιδρύματος. Ο κάθε κρατούμενος φιλοξενείται σε ένα μοναχικό κελί με ένα μικρό ψυγείο, μια τηλεόραση με επίπεδη οθόνη και δικό του αποκλειστικά μπάνιο.

Στα παράθυρα δεν υπάρχουν κάγκελα, ακριβώς για να μπαίνει μέσα περισσότερο φως. Για κάθε 12 με 15 κελιά υπάρχει μια κουζίνα τελευταίας τεχνολογίας με ατσάλινους πάγκους εργασίας, μοντέρνα ντουλάπια, καναπέδες και τραπέζια, που μοιάζουν σαν να έχουν βγει από τους πιο ακριβούς καταλόγους των γνωστότερων πολυκαταστημάτων.

Η φυλακή διαθέτει γυμναστήριο, στούντιο μουσικής και βιβλιοθήκη. Οι κρατούμενοι μπορούν να γυμνάζονται σε ειδικό τοίχο αναρρίχησης, με τη βοήθεια personal trainer, ενώ όσοι αγαπούν λιγότερο τη γυμναστική μπορούν να παρακολουθούν μαθήματα μουσικής.

Ο αρχιτέκτονας που σχεδίασε το κτίριο, Χανς Χένρικ Χόιλουντ, έχει υπογραμμίσει πως στόχος του ήταν το σωφρονιστικό κατάστημα να μοιάζει όσο το δυνατόν περισσότερο με τον έξω κόσμο. «Για να αποφύγω την ιδρυματική αντίληψη, το εξωτερικό δεν είναι από τσιμέντο αλλά από τούβλα, γαλβανισμένο ατσάλι και ξύλο πεύκου, τα κτίρια μοιάζουν να έχουν «βγει» μέσα από το δάσος», είπε χαρακτηριστικά.

Παρόμοια είναι και η θέση της Γκουντρούν Μόλντεν, που είναι επίσης αρχιτέκτονας που εργάστηκε για την κατασκευή του κτιρίου. «Η καθημερινή ζωή των ανθρώπων που κρατούνται δεν πρέπει να είναι μια τιμωρία. Πρέπει να έχουν λόγο για να συνεχίσουν να ζουν», λέει η ίδια

Παρόλο που τα κτίρια περικλείονται από έναν υψηλό φράκτη - αλλιώς τι φυλακή θα ήταν; - οι αρχιτέκτονες φρόντισαν να τον κρύψουν με συστάδες δέντρων. Προσθέτουν μάλιστα ότι στρογγύλεψαν το πάνω μέρος του φράκτη «για να μην είναι εχθρικός».

Αξίζει να αναφερθεί πως για τη διακόσμηση των τοίχων των φυλακών επιστρατεύτηκε ο Νορβηγός καλλιτέχνης Ντολκ - ο επονομαζόμενος και «Μπάνκσι της Νορβηγίας» - ο οποίος ζωγράφισε μια τεράστια τοιχογραφία που απεικονίζει ένα κρατούμενο με ριγέ στολή στη χαρακτηριστική πόζα της ρίψης σφαίρας. Μόνο που αντί για σφαίρα του στίβου έχει μια σιδερένια μπάλα που κρέμεται από την αλυσίδα του.

Υπενθυμίζεται πως από τη φυλακή Χάλντεν πέρασε και ο Νορβηγός μακελάρης, Αντερς Μπέρινγκ Μπρέιβικ που ευθύνεται για την τρομοκρατική επίθεση στη Νορβηγία και ειδικότερα στην κατασκήνωση της νεολαίας του Εργατικού Κόμματος στο νησί Ουτόγια το καλοκαίρι του 2011.

Σύμφωνα με τη Διεύθυνση Σωφρονιστικών Καταστημάτων της Νορβηγίας, η φυλακή δεν θα πρέπει να είναι τίποτα περισσότερο από μια πρόσκαιρη στέρηση της ελευθερίας. Κι αυτό, γιατί όπως σημειώνει ο Τομ Εμπερχαρντ «θέλουμε όλοι οι κρατούμενοι να είναι όσο το δυνατόν πιο έτοιμοι να ενταχθούν στην κοινωνία και να ζήσουν ξανά μια απολύτως φυσιολογική ζωή ως ελεύθεροι άνθρωποι».

Ο κανονισμός των φυλακών επιτρέπει σε κάποιον να σπουδάσει. Όλοι επίσης οι κατάδικοι δικαιούνται να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα. Μακριά από τα «τιμωρητικά πρότυπα» των ΗΠΑ και της πλειονότητας των χωρών της υφηγίου που προσπαθούν να εξοντώσουν κάποιον ο οποίος διέπραξε ακόμα και ένα ελαφρύ αδίκημα, στην Νορβηγία οι ποινές είναι μικρές και στο 90% των περιπτώσεων ανέρχονται σε μόλις 12 μήνες.

Πάντως το σύστημα των «ουτοπικών φυλακών» αποδίδει καρπούς. Οι κατάδικοι που όταν εγκαταλείψουν τη φυλακή υποτροπιάζουν και διαπράττουν πάλι αδικήματα στη Νορβηγία είναι οι λιγότεροι στον κόσμο (μόλις 20%) τη στιγμή που στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι 45% και στις ΗΠΑ πάνω από 76%. Και όπως σχολιάζει ο Τομ Εμπερχαρντ από τις φυλακές Μπαστόι «ας μας πουν τι έχουν καταφέρει οι αρχές των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου μέσα στα 150 τελευταία χρόνια με το να κρατούν τους καταδίκους πίσω από πανύψηλους τοίχους και να ξοδεύουν για τη συντήρησή τους τόσα δισεκατομμύρια κάθε χρόνο».

(Με πληροφορίες από [Vox](#), [The Story Institute](#), [Business Insider](#))

Πηγή: [huffingtonpost.gr](https://www.huffingtonpost.gr)